

An Analysis of Anantariya-Kamma in Buddhism

Thanaporn Phetsombat^{1*}

¹Mahamakut Buddhist University, Isan Campus, Thailand

*Corresponding author. E-mail: kruaum04@gmail.com

ABSTRACT

This article aims to study and analyze Anantariya in Buddhism. The results of the study found that the anantariya-kamma is the heaviest action called ‘garu-kamma’. In the unwholesome side, there are five types of this kamma: 1) matricide, 2) patricide, 3) killing an Arahant, 4) causing a Buddha to suffer a contusion or to bleed and 5) causing schism in the Order. Those who acted this kamma will go to the eighth main hell called ‘Avīci (the lowest hell)’. The result of the analysis of the anantariya-kamma of the King Supabuddha is that Supabuddha had a mind of unwholesome, anger and vengefulness against the Lord Buddha because of his daughter, Yasothara who was Prince Siddhartha's wife before his going out to seek the way of liberation. He then left Phimpha to take care of her children alone. Supabuddha therefore had anger and resentment against him. This leads to his conspiracy to persecute the Buddha with the enlistment of royal clerics to sit and drink at the same time on the way that the Buddha would go to receive alms. This did not allow the Buddha to travel successfully. This is the reason for doing the anantariya-kamma of Supabuddha.

Keywords: Anantariyakarma, Karma, Buddhism

วิเคราะห์อนันตริยกรรมในพระพุทธศาสนา

ธนาพร เพชรสมบัติ^{1*}

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: Kruaum04@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งศึกษาวิเคราะห์อนันตริยกรรมในพระพุทธศาสนา ผลการศึกษาพบว่า อนันตริยกรรม เป็นกรรมหนักที่สุด หรือครุกรรม ฝ่ายบาปอกุศล มี 5 อย่าง ได้แก่ 1) มาตุฆาต – ฆ่ามารดา 2) ปิตุฆาต – ฆ่าบิดา 3) อรหันตฆาต – ฆ่าพระอรหันต์ 4) โลหิตุปบาท - ทำร้ายพระพุทธเจ้าจนถึงพระโลหิตห้อ 5) สังฆเภท - ยุยงสงฆ์ให้แตกกัน ทำลายสงฆ์ ผู้ที่สร้างกรรมนี้ เชื่อว่าทำอนันตริยกรรมจะต้องตกนรกลงไปยังขุมนรกมหาขุมนรกอเวจี ซึ่งอยู่ชั้นที่ 8 เป็นขุมนรกขุมใหญ่ ผลการวิเคราะห์อนันตริยกรรมของพระเจ้าสุปปพุทธะ พบว่า มีจิตอันเป็นอกุศล มีความโกรธ อาฆาตพยาบาทพระพุทธรูป เพราะเหตุที่ พระราชธิดาคือพระนางยโสธรา ซึ่งเป็นภรรยาเจ้าชายสิทธัตถะ ก่อนที่ออกไปแสวงหาหนทางแห่งการหลุดพ้น จนต้องทิ้งให้นางพิมพาดูแลบุตรอยู่เบื้องหลังตามลำพัง พระเจ้าสุปปพุทธะจึงมีความโกรธ ความไม่พอใจ ผูกความอาฆาตพระยาบาทต่อพระองค์ จึงนำไปสู่ความมีจิตปองร้ายจนเกิดการกลั่นแกล้งพระพุทธรูป ด้วยการเกณฑ์อำมาตย์ข้าราชการ ไปนั่งเสกเมรัยวางทางที่พระพุทธรูปจะออกบิณฑบาตโปรดเวไนยสัตว์ โดยไม่ให้พุทธรูปเดินทางได้สำเร็จ จึงเป็นเหตุผลในการทำอนันตริยกรรมของพระเจ้าสุปปพุทธะ

คำสำคัญ: อนันตริยกรรม, กรรม, พระพุทธศาสนา

© 2022 BRJ: Bodhisatva Review Journal

บทนำ

พระพุทธศาสนาสอนเรื่องความเชื่อศรัทธา 4 อย่าง คือ 1. กัมมสัทธา เชื่อกรรม เชื่อกฎแห่งกรรม เชื่อว่ากรรมมีอยู่จริง คือ เชื่อว่า เมื่อทำอะไรโดยมีเจตนา คือ จงใจทำทั้งรู้ ย่อมเป็นกรรม คือ เป็นความชั่วความดีมีขึ้นในตน เป็นเหตุปัจจัยก่อให้เกิดผลดีผลร้ายสืบเนื่องต่อไป การกระทำไม่ว่า เวล่ำ และเชื่อว่าผลที่ต้องการ จะสำเร็จได้ด้วยการกระทำ มิใช่ด้วยอำนาจหรืออนาคตโชค เป็นต้น 2. วิปากสัทธา เชื่อวิปาก เชื่อผลของกรรม เชื่อว่าผลของกรรมมีจริง คือ เชื่อว่ากรรมที่ทำแล้วย่อมมีผล และผลต้องมีเหตุ ผลดีเกิดจากกรรมดี ผลชั่วเกิดจากกรรมชั่ว 3. กัมมัสสกตาสัทธา เชื่อความที่สัตว์มีกรรมเป็นของตน เชื่อว่าแต่ละคนเป็นเจ้าของ จะต้องรับผิดชอบส่วยวิปาก เป็นไปตามกรรมของตน และ 4. ตถาคตโพธิสัทธา เชื่อความตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า มั่นใจในองค์พระตถาคตว่าเป็นพระสัมมาสัมพุทธะ ทรงพระคุณทั้ง 9 ประการ ตรัสธรรม บัญญัติวินัยไว้ด้วยดี ทรงเป็นผู้นำทางที่แสดงให้เห็นว่า มนุษย์ คือเราทุกคนนี้ หากฝึกตนด้วยดีก็สามารถเข้าถึงภูมิธรรมสูงสุด บริสุทธิหลุดพ้นได้ ดังที่พระองค์ทรงบำเพ็ญไว้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นผลที่จะเกิดขึ้นนั้นจะต้องประกอบด้วยเจตนา คือกระทำด้วยจงใจหรือไม่จงใจ ดีหรือชั่ว การกระทำนั้นมี 2 อย่าง คือ 1. การกระทำความดี 2. การกระทำความชั่ว การกระทำความดี เป็นการกระทำที่เป็นบุญหรือเป็นกุศล การกระทำความชั่ว เป็นการกระทำที่เป็นบาปหรือเป็นอกุศล กรรม หมายถึงความดีและความไม่ดีด้วย เพราะกรรมคือการกระทำ ส่วนการส่งผลของ กรรมนั้น มีทั้งกรรมหนักและกรรมเบา กรรมจะส่งผลหนักหรือจะส่งผลเบานั้นขึ้นอยู่กับว่า การประกอบกรรมหรือทำกรรมนั้นมีเจตนาทำ (ตั้งใจหรือจงใจทำ) หรือ ไม่มีเจตนาทำ (ไม่ตั้งใจทำ) ถ้าหากเราตั้งใจทำความดีผลของความดีก็จะส่งผลมาก ตรงกันข้ามถ้าหากเราไม่ได้ตั้งใจที่จะทำความดี ผลของความดีก็จะส่งผลน้อยหรือไม่ส่งผลเลย ถ้าเราตั้งใจหรือมีเจตนาที่จะประกอบกรรมชั่วหรือทำความชั่ว ผลของการทำความชั่วของเราก็จะส่งผลให้กับเรามาก แต่ถ้าหากเราไม่มีเจตนา

หรือไม่ มีความตั้งใจที่จะทำความไม่ดีหรือความชั่ว เราก็จะได้รับผลของความชั่วหรือความไม่ดีนั้นเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการกระทำความดี (บุญกุศล)หรือการกระทำความไม่ดี (บาปอกุศล) กรรมของเรามาจากการ กระทำของเราได้ 3 ทางคือ ทางกาย ทางวาจา และทางใจ ได้แก่ 1. การกระทำทางกายหมายถึง การใช้ร่างกายทำกรรมหรือประกอบกรรมหรือลงมือทำ 2. การกระทำทางวาจาหมายถึง การใช้วาจา คำพูด ทำกรรมหรือประกอบกรรม 3. การกระทำทางใจหมายถึง เกิดจากความนึกคิดหรือการใช้ความนึกคิดทำกรรมหรือ ประกอบกรรม กรรมที่ทำแล้วย่อมมีผลเสมอเพราะทุกชีวิตจะดำเนินไปในทางดีหรือทางชั่ว ก็ขึ้นอยู่กับ กรรม หรือการกระทำที่ตนทำไว้ทั้งสิ้น ดังพระพุทธเจ้าได้ตรัสตอบสุภมาณพ โตทยะบุตร ว่าสัตว์ทั้งหลายมีกรรมเป็นของตน เป็นทายาทแห่งกรรม มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัยกรรมย่อมจำแนกสัตว์ให้แตกต่างกันไป

อนันตริยกรรม คือกรรมหนักที่สุด หรือครุกรรม ฝ่ายบาปอกุศล มี 5 อย่าง ได้แก่ มาตุฆาตคือฆาตมารดา ปิตุฆาตคือฆาตบิดา อรหัตฆาตคือฆาตพระอรหันต์ โลหิตุปบาทคือทำร้ายพระพุทธเจ้าจนถึงพระโลหิตห้อ และ สังฆเภทคือยุยงสงฆ์ให้แตกกันหรือทำลายสงฆ์ ด้วยกรรมแห่งอนันตริยกรรมทั้ง 5 ประการนี้ จัดเป็นกรรมหนักหรือครุกรรม ผู้ใดทำกรรมอนันตริยกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้นั้นจะได้รับโทษทั้งทางโลกและทางธรรม (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539 : 22/129/165) ผลของการกระทำแห่งอนันตริยกรรม ใครทำกรรม 5 อย่างนี้ ปิดสวรรค์ ปิดนิพพาน คือต่อให้ภายหลังกลับตัวกลับใจได้ยังไง ทำความดีมากเท่าไรก็ตาม อย่างมากแค่ว่าตนรกขุมดินหน่อยแต่ไม่มีทางไปสวรรค์ ไม่มีทางไปนิพพานได้เด็ดขาดในชาตินั้น ต้องไปใช้กรรมในนรก ยาวนาน พันกรรมนรกกลับไปเกิดเป็นคนเมื่อไหร่ ค่อยมีโอกาสใหม่ การทำกรรมหนักนั้นในครั้งพุทธกาล ในสมัยพระพุทธองค์มีคนที่ทำกรรมหนักหรือทำความชั่วจนถูกธรณีสูบไปถึง 5 ราย ได้แก่ 1 คือ พระเทวทัต ส่วนคนที่ 2 คือ พระสุปปะพุทธะ ซึ่งเป็นพระราชบิดาของพระเทวทัตและพระนางยโสธราพิมพา พระชายาของเจ้าชายสิทธัตถะนั่นเอง รายที่ 3 ที่ถูกธรณีสูบอีกคนก็คือ นันทมานพ แม้จะมีได้ทำร้ายต่อพระพุทธองค์โดยตรง แต่ก็ได้ทำผิดขั้นร้ายแรงต่อพระอรหันต์ เหยื่อของนันทมานพก็คือ นางอุบลวรรณาเถรี สตรีผู้มีโฉมงดงาม เป็นที่หมายปองของชายผู้พบเห็นตั้งแต่พระราชาและเศรษฐีคนแทบทั่วไป แต่นางอุบลวรรณาเถรีเบื่อหน่ายในโลกีย์สุข ต้องการหาความสงบตามคำสั่งสอนของพระพุทธองค์ จึงออกบรพชาเป็นภิกษุณีตั้งแต่อายุได้ 16 ปี ในที่สุดก็ได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ รายที่ 4 ที่ถูกธรณีสืบโทษเป็นหญิง และเป็นหญิงรายเดียวใน 5 รายที่ถูกธรณีสูบ ซึ่งได้ทำบาปกรรมต่อพระพุทธองค์โดยตรง นางนี้มีนามว่า จิณฺจมาณวิกา ส่วนรายที่ 5 ที่ถูกธรณีสูบไม่ใช่มนุษย์ แต่เป็นยักษ์ มีนามว่า นันทยักษ ซึ่งมิฤทธิ์เดชมาก

ดังนั้นผู้เขียน จึงมีความประสงค์ที่ต้องการวิเคราะห์หอนันตริยกรรม และวิเคราะห์หอนันตริยกรรมของพระสุปปะพุทธะที่เป็นเหตุแห่งการรับผลกรรมจากการกระทำที่เกิดขึ้น จนเกิดธรณีสูบ รายละเอียดดังต่อไปนี้

อนันตริยกรรมในคัมภีร์พระพุทธศาสนา

1. ความหมายของอนันตริยกรรม

มนุษย์เกิดมาแล้วแล้วเป็นไปตามกรรม กรรมเป็นตัวชี้ทางในการเดินจึงเห็นว่า คำสอนทางพระพุทธศาสนาจะสอนไปที่การกระทำที่ก่อให้เกิดผลของการกระทำ การกระทำที่ก่อให้เกิดผลของการกระทำนั้นมักจะประกอบด้วยเจตนา คือทำด้วยความจงใจหรือจงใจทำ ดีก็ตาม ชั่วก็ตาม เช่น ขุดหลุมพรางดักคนหรือสัตว์ให้ตกลงไปตาย เป็นกรรม แต่ขุดบ่อน้ำไว้กินใช้ สัตว์ตกลงไปตายเอง ไม่เป็นกรรม การกระทำที่ดีเรียกว่า “กรรมดี” ที่ชั่ว เรียกว่า “กรรมชั่ว” กรรมในทางพระพุทธศาสนาสามารถกรรมจำแนกตามตามธรรมที่เป็นมูลเหตุ มี 2 คือ 1. อกุศลกรรม กรรม (การกระทำ) ที่เป็นอกุศล กรรมชั่ว คือเกิดจากอกุศลมูล 2. กุศลกรรม กรรม (การกระทำ) ที่เป็นกุศล กรรมดี คือเกิดจากกุศลมูล แต่ถ้าว่าโดยการจำแนกกรรมตามทวารคือทางที่ทำกรรม มี 3 คือ 1. กายกรรม การกระทำทางกาย 2. วาจากรรม การกระทำทางวาจา 3. มโนกรรม การกระทำทางใจ (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539 : 13/64/56)

คำว่า “กรรม” แปลว่า การกระทำหรือผลจากการกระทำ ใช้ได้ทั้งในทางดี และทางไม่ดี ถ้าเป็นกรรมดี เรียกว่า กุศลกรรม และกรรมไม่ดี เรียกว่า อกุศลกรรม แต่ในความรู้สึกของชาวพุทธทั่วไป แล้ว คำว่า กรรม มักจะหมายถึง การกระทำไม่ดีและผลของการกระทำที่ไม่ดี พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสความหมายของกรรมไว้ในนิพเพธิกสูตรว่า “ภิกษุทั้งหลาย เพราะอาศัยเหตุนี้ว่าเรากล่าวว่าเจตนาเป็นตัวกรรมบุคคลคิดแล้วจึงกระทำด้วยกาย วาจา และใจ” (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539 : 22/63/577)

กรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกุศลกรรมหรืออกุศลกรรมก็ตาม ซึ่งเป็นกรรมที่สัตว์บุคคลได้กระทำลงไปมีผลต่อการให้กรรมอย่างไรรั้น กรรมชนิดไหนมีกำลังใหญ่ให้ผลก่อนเป็นอันดับแรกกรรมชนิดไหนมีอันดับรองลงมา ให้ผลเป็นอันดับรองลงมา กรรมชนิดไหนมีอาวุโสให้น้อยให้ผลลำดับหลัง ประเภทแห่งกรรมโดยลำดับนี้เรียกเป็นศัพท์ว่า ปากทานปริยายจตุกกะ มีอยู่ 4 กรรม คือ คุรุกรรม 1 อสังนกรรม 1 อาจิณกรรม 1 และกตัตตากรรม 1 กรรมใดเป็นกรรมหนักแน่น เพราะกรรมอื่นๆ ไม่สามารถที่จะห้ามการให้ผลได้ กรรมนั้นชื่อว่า คุรุกรรมเป็นกรรมที่หนักมาก (พระพรหมโมลี, 2552)

สรุปได้ว่า อนันตริยกรรม หมายถึง กรรมที่ไม่ให้ผลเป็นระยะ เป็นกรรมหนักที่สุด และส่งผลต่อผู้ที่กระทำตदनักรกรรมอื่นที่ได้กระทำและยังทำให้ ตัดทางสู่สวรรค์ ตัดทางนิพพาน ตลอดทั้งยังทำให้ตกนรกเวจ้ในที่สุด มี 5 อย่าง คือ 1. ฆ่าบิดา 2. ฆ่ามารดา 3. ฆ่าพระอรหันต์ 4. ทำให้พระกายพระพุทธรเจ้าถึงโลหิตห่อ 5. ทำให้สงฆ์แตกแยกกัน

2. ประเภทของอนันตริยกรรม

1) มาตุฆาต คือ ฆ่ามารดา

มาตุฆาต นี้ได้แก่ การฆ่ามารดา ก็มาตุฆาตกรรม ฆาตมารดา ที่จัดว่าเป็นอนันตริยกรรมนั้น ย่อมหมายเอาเฉพาะฆ่ามารดาบังเกิดเกล้าเท่านั้น ถ้าเป็นฆ่าแม่เลี้ยง ฆ่าแม่นม ฆ่ายาย จะได้เป็นอนันตริยกรรมก็หาไม่ได้ ลูกเป็นสัตว์เดรัจฉาน แต่ตัวบิดามารดาเป็นมนุษย์ ลูกที่เป็นมนุษย์นั้นฆ่าเสียซึ่งบิดามารดาที่เป็นสัตว์เดรัจฉาน อย่างนี้ไม่เป็นอนันตริยกรรม ลูกเป็นสัตว์เดรัจฉาน แต่ตัวมารดาเป็นสัตว์เดรัจฉาน ลูกที่เป็นสัตว์เดรัจฉานนั้น ฆ่าพ่อแม่ซึ่งเป็นสัตว์เดรัจฉานเสีย อย่างนี้ก็ไม่เป็นอนันตริยกรรม คือจะกำหนดว่าเขาจะต้องไปตกนรกในชาติต่อไปอย่างแน่นอน ตามอำนาจแห่งคุรุกรรมฝ่ายอกุศล ที่เรากำลังกล่าวถึงกันอยู่นี้หาได้ไม่ โดยที่เมื่อเขาตายจากชาติที่เป็นสัตว์เดรัจฉานนั้นแล้ว เขาอาจจะไปเกิดในสุคติภูมิเช่นเทวโลกได้ก่อน ภายหลังจึงไปตกนรก ทนทุกข์เวทนาอย่างแสนสาหัส เช่นเดียวกับต้องอนันตริยกรรม

ในกรณีมาตุฆาตปิตุฆาตกรรมนี้ ยังมีข้อที่ควรทราบซึ่งท่านกล่าวไว้อีก ดังนี้ คือ เมื่อบุคคลเข้าไปสู่ป่ามีเจตนาว่าจะสังหารแพะซึ่งเป็นสัตว์เดรัจฉาน เห็นมารดาแต่สำคัญมั่นหมายว่าเป็นแพะ จึงพุ่งหอกแทงมารดาถึงแก่ความตาย อย่างนี้ก็เป็นมาตุฆาตต้องอนันตริยกรรม เห็นบิดาแต่สำคัญมั่นหมายว่าเป็นแพะ จึงพุ่งหอกแทงบิดาถึงแก่ความตาย อย่างนี้ก็เป็นปิตุฆาตต้องอนันตริยกรรม จิตที่ไม่รู้ว่าเป็นบิดามารดา สำคัญมั่นแต่ว่าเป็นแพะนั้น ไม่อาจจะคุ้มบาปคุ้มกรรมได้ เพราะเหตุที่ยกเอาอกเจตนาในกาลเมื่อยกศัตรารั้งแทงนั้นเป็นหลักเป็นประธาน ฉะนั้น ต้องเป็นอริยกรรม (พระพรหมโมลี, 2552)

2) ปิตุฆาต คือ ฆ่าบิดา

ปิตุฆาต คือการฆ่าบิดา ที่จัดว่าเป็นอนันตริยกรรม ก็หมายเอาเฉพาะฆ่าบิดาบังเกิดเกล้าเท่านั้น ถ้าฆ่าพ่อเลี้ยง ฆ่าอา ฆ่าพ่อตา จำได้เป็นอนันตริยกรรมก็หาไม่ได้

ในกรณีแห่งปิตุฆาตกรรมนี้ ถึงไม่รู้จำเลยว่าเป็นบิดา หากว่าฆ่าเสียก็เป็นอนันตริยกรรม ยกตัวอย่างเช่น บุตรแห่งหญิงแพศยาคือโสเภณี ไม่รู้ว่าใครเป็นบิดา ภายหลังได้ทำการฆ่าบุรุษผู้หนึ่ง ซึ่งเป็นบิดาแห่งตน เพราะเกิดด้วยสัมภวราคะแห่งบุรุษผู้นั้นโดยไม่รู้ อย่างนี้ก็คงเป็นปิตุฆาต คือต้อง อริยกรรม ในกรณีแห่งปิตุฆาตกรรมนี้ ถึงไม่รู้จำเลยว่าเป็นบิดา หากว่าฆ่าเสียก็เป็นอนันตริยกรรม ยกตัวอย่างเช่น บุตรแห่งหญิงแพศยาคือโสเภณี ไม่รู้ว่าใครเป็นบิดา ภายหลังได้ทำการฆ่าบุรุษผู้หนึ่ง ซึ่งเป็นบิดาแห่งตน เพราะเกิดด้วยสัมภวราคะแห่ง

บุรุษผู้นั้นโดยไม่รู้ อย่างนี้ก็คงเป็นปิตุฆาต คือต้อง อริยกรรม ลูกเป็นสัตว์เดรัจฉาน แต่ตัวบิดาเป็นมนุษย์ ลูกที่เป็นเดรัจฉาน นั้นฆ่าเสียซึ่งบิดาที่เป็นมนุษย์ อย่างนี้ไม่ต้องอนันตริยกรรม (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539 : 22/129/165)

3) อรหันตฆาต คือ ฆ่าพระอรหันต์

อรหันตฆาต ได้แก่การฆ่าพระอรหันต์ บุคคลผู้มีวาสนาบารมีเป็นผู้โชคดีเกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา อุตสาหะพยายามปฏิบัติธรรม ตามพระโอวาทานุสาสนีแห่งองค์สมเด็จพระชินสีห์สัมมาสัมพุทธเจ้า จนกระทั่งได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ ซึ่งเป็นพระอริยบุคคลชั้นสูงสุดในพระบวรพุทธศาสนา เป็นผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ควรเป็นที่สักการบูชาแห่งเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เพราะเป็นผู้ปราศจากกิเลสมลทิน บริสุทธิ์ผุดผ่อง ได้รับการยกย่องว่าเป็นพระมหาชีนาสาวเจ้า ท่านผู้นี้ถือว่าเป็นพระอรหันต์ บุคคลผู้ใดมีใจหยาบฆ่าพระอรหันต์ บุคคลผู้นั้นย่อมได้ชื่อว่าเป็นอรหันตฆาต ต้องเป็นอนันตริยกรรม (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539 : 3/86/155)

4) โลหิตุปบาท คือ ทำร้ายพระพุทธเจ้าจนถึงพระโลหิตห้อขึ้นไป

โลหิตุปบาทนี้ ได้แก่การทำร้ายสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยการยังพระโลหิตให้ห้อในพระวรกายแห่งพระองค์ บุคคลผู้ใดมีใจหยาบฆ่าลามกประกอบด้วยโทสจิตคิดจะปลงพระชนชีพ แห่งสมเด็จพระสรเพชญ์พุทธองค์ ซึ่งยังทรงพระชนชีพอยู่ เหมือนอย่างพระเวทัตถะกระทำแก่พระองค์สมเด็จพระมิ่งมกุฏศรศาสยมนิโคตมพรมครูแห่งเราทั้งหลาย ในพุทธสมัยนี้ บุคคลนั้นย่อมได้ชื่อว่ากระทำโลหิตุปบาท ต้องอนันตริยกรรม (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539 : 6/332)

3. สังฆเภท คือ การทำให้สงฆ์แตกแยก

สังฆเภทนี้ ได้แก่การที่พระภิกษุทำลายให้พระสงฆ์แตกกัน ภิกษุรูปใดมีใจบาปหยาบฆ่าลามก ประกอบไปด้วยดวงจิตอันสกปรกยุยงให้พระสงฆ์แตกแยกกัน ภิกษุรูปนั้นย่อมได้ชื่อว่ากระทำสังฆเภท ต้องอนันตริยกรรม จากข้อความที่กล่าวมานี้ ท่านผู้มีปัญญาก็คงจะเห็นได้แล้วว่า ถ้าเป็นบุคคลอื่นที่มิใช่พระภิกษุในพระพุทธศาสนา คือว่าเป็นสามเณรก็ดี เป็นอุบาสกก็ดี เป็นอุบาสิกาก็ดี เป็นคนภายนอกพระพุทธศาสนาก็ดี ถึงแม้จะมีเจตนาร้ายยุยงให้พระสงฆ์คือพระภิกษุทั้งหลายเกิดความพิโรธโกรธเกรี้ยวเคียวฟันด่าทอตีรันฟันแทงกันจนเลือดตกยางออกด้วยอารมณ์โทสะตามประสาแห่งพระภิกษุเหล่านั้นเป็นการใดๆ ก็ดี ผู้ที่ยยุยงนั้นได้บาปได้กรรมได้แน่ๆ แต่จะว่าเขากระทำสังฆเภทต้องอนันตริกรรมนั้นไม่ได้ ที่จะจัดเป็นสังฆเภทต้องอนันตริกรรมนั้น หมายถึงเฉพาะแต่พระภิกษุกระทำเท่านั้น (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539 : 7/353/214)

สรุปได้ว่า อนันตริกรรม หมายถึง กรรมหนักที่สุด หรือครุกรรม ฝ่ายบาปอกุศล มี 5 อย่าง ได้แก่ 1. มาตุฆาต - ฆ่ามารดา 2. ปิตุฆาต - ฆ่าบิดา 3. อรหันตฆาต - ฆ่าพระอรหันต์ 3. โลหิตุปบาท - ทำร้ายพระพุทธเจ้าจนถึงพระโลหิตห้อ ขึ้นไป 5. สังฆเภท - ยุยงสงฆ์ให้แตกกัน ทำลายสงฆ์ ผู้ที่สร้างกรรมนี้จะได้รับกรรมที่ส่งผลทั้งในชาตินี้และชาติหน้าผู้ทำอนันตริกรรมจะต้องตกนรกลงไปยังขุมนรกที่ลึกที่สุดคือ มหาขุมนรกเวจี ซึ่งอยู่ชั้นที่ 8 เป็นขุมนรกขุมใหญ่ที่มีการลงโทษหนักโดยไม่มีผ่อนผันหรือหยุดพักแต่ใดๆเลยแม้แต่วินาทีเดียว สัตว์นรกที่ตกขุมนรกนี้จะได้รับความทุกข์ทรมานอย่างแสนสาหัสและเป็นเวลายาวนานที่ไม่อาจจะนับได้เลย หรือเรียกว่า กัลป์

วิเคราะห์อนันตริกรรมของพระเจ้าสุปปพุทธะ

1. ประวัติของพระเจ้าสุปปพุทธะ

พระเจ้าสุปปพุทธะ เป็นกษัตริย์ปกครองเมืองเทวทหะ แห่งแคว้นโกลิยะ มีพระมเหสี นามว่า นางอมิตาเทวี แห่งเมืองกบิลพัสดุ์ แคว้นสักกะ พระเจ้าสุปปพุทธะ มีพระราชบุตร 2 พระองค์ องค์แรกเป็นพระราชโอรส มีพระนามว่า เจ้าชายเทวทัต ซึ่งคิดอิจฉาริษยากับพระพุทธเจ้ายิ่งนัก ส่วนพระองค์ที่- เป็นพระราชธิดา มีพระนามว่า นางยโสธรา หรือ พิมพา ซึ่งเป็นพระมเหสีของเจ้าชายสิทธัตถะ ซึ่งต่อมาเจ้าชายสิทธัตถะได้ออกบวชและได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า

พระเจ้าสุปปพุทธะเป็นกษัตริย์โกลิยะวงศ์เป็นพระราชบิดาของพระเทวทัต เมื่อทราบว่าเป็นพระเทวทัตถูกธรณีสูบ ลงมหาเวจिनราก็มีสำนึกในบาปบุญคุณโทษ กลับมีจิตอาฆาตพยาบาทพระพุทธรองค์ เพราะนอกจากจะทำให้พระเทวทัตต้องธรณีสูบ พระพุทธรองค์ยังทำให้เจ้าหญิงโสธราธิดาของพระเจ้าสุปปพุทธะเป็นหม้าย จึงกลั่นแกล้งพระพุทธรองค์ด้วยการเกณฑ์อำมาตย์ข้าราชการไปนั่งเสพเมรัยขวางทางที่พระพุทธรองค์จะออกบิณฑบาตโปรดเวไนยสัตว์ ซึ่งทางนั้นมีเพียงทางเดียวเท่านั้นที่พระพุทธรองค์จะทรงเสด็จดำเนินไปได้ เมื่อเสด็จดำเนินผ่านไม่ได้เพราะพระเจ้าสุปปพุทธะกับบริวารขวางอยู่วันนั้น พระพุทธรองค์ทรงอดพระกระยาหาร 1 วัน พระอานนท์จึงทูลถามอยากจะทราบโทษของพระเจ้าสุปปพุทธะ พระพุทธรองค์จึงทรงได้มีพุทธรูฏีกาตรัสว่า “ อานนท์ดูก่อนอานนท์ หลังจากนี้ไปนับได้ 7 วัน พระเจ้าสุปปพุทธะจะลงเวจตามเทวทัตไป ” (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539 : 106/41)

เมื่อบริวารของพระเจ้าสุปปพุทธะกลับไปถวายรายงาน พระเจ้าสุปปพุทธะก็มีจิตต้องการให้พุทธรูฏีกาของพระพุทธรองค์มีความจริง จึงขึ้นประทับ ณ ปราสาท 7 ชั้น แต่ละชั้นมีนายทหารป้องกันแข็งขัน ทรงตรัสกับนายทหารที่มีร่างกายกำยำนั้นว่า “ ในระหว่าง 7 วันนี้ ถ้าฉันลงมาละก็ พวกเธอจงขัดขวางเอาไว้ไม่มีใครทำโทษ ” โดยประกาศต่ออำมาตย์ ข้าราชการบริวาร และพระบรมวงศานุวงศ์ไว้ดังนั้น เพื่อมิให้นายทหารทั้งหลายต้องโทษจนกระทั่งถึงวันที่ 7 วันนั้นปรากฏว่า ม้าแก้ว ซึ่งเป็นม้าทรงศึกที่พระเจ้าสุปปพุทธะโปรดปราน อาละวาดกระที่บโรง ร้องเสียงดังมาก พระเจ้าสุปปพุทธะเกิดเป็นห่วงม้า ด้วยอาการขาดสติจึงทรงลงจากปราสาทชั้น 7 แต่ปรากฏว่านายทหารมิได้ขัดขวาง ด้วยคิดว่าเลยครบกำหนด 7 วันแล้ว พอพระเจ้าสุปปพุทธะย่างพระบาทเหยียบแผ่นดินะก็ถูกพระธรณีสูบหายไปสู่มหานรกอเวจี ตรงตามพุทธรูฏีกาที่ตรัสไว้แก่พระอานนท์ (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539 : 2/41-43)

สรุป พระเจ้าสุปปพุทธะเป็นกษัตริย์โกลิยะวงศ์ เป็นพระราชบิดาของพระเทวทัต และเจ้าหญิงโสธราเป็นผู้ที่มีจิตอาฆาตแค้นพระพุทธรองค์ ด้วยสาเหตุเพราะทราบว่าเป็นพระเทวทัต ที่เข้ามาบวชถูกธรณีสูบ และเจ้าหญิงโสธรา ต้องเป็นหม้ายเพราะเหตุที่พระพุทธรเจ้าออกบวชด้วยความอาฆาตแค้นที่มีต่อพระองค์ได้กระทำการต่อว่าให้เกิดความเสื่อมเสียให้กับคณะสงฆ์ไม่ศรัทธาแตกแยก และครั้งหนึ่งได้ยังไม่

2. วิเคราะห์ความหมายอนันตริยกรรมของพระเจ้าสุปปพุทธะ

อนันตริยกรรม โดยได้เริ่มโยงจากการศึกษาเรื่องกรรมที่เป็นองค์ประกอบหลักในการส่งผลที่เกิดจากการกระทำ มาถึงกรรม ซึ่งเป็นกรรมหนัก และอนันตริยกรรม เป็นกรรมหนักที่สุด และส่งผลต่อผู้ที่กระทำตดหน้ากรรมอื่น ที่ได้กระทำและยังทำให้ ตัดทางสู่สวรรค์ ตัดทางนิพพาน ตลอดทั้งยังทำให้ตกนรกอเวจีในที่สุด มีอำนาจการให้ผลในภพต่อไป มีอยู่ 5 ประการ คือ 1. ชำมารดา 2. ชำบิดา 3. ชำพระอรหันต์ 4. ทำให้พระกายพระพุทธรเจ้าถึงโลหิตหื้อ 5. ทำให้สงฆ์แตกแยกกัน

ด้วยกรรมแห่งอนันตริยกรรมทั้ง 5 ประการนี้จัดเป็นกรรมหนักหรือกรรม ผู้ใดทำกรรมอนันตริกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้นั้นจะได้รับโทษทั้งทางโลกและทางธรรม โทษของทางโลกคือจะถูกผู้คนประณามและสาปแช่ง ไม่คบค้าสมาคมใดๆเลย และยังถูกกฎหมายบ้านเมืองลงโทษอีก(โดยเฉพาะมาตุฆาต ปิตุฆาต และอรหันตฆาตเท่านั้น ยกเว้นสังฆเภทและโลหิตตูปบาทที่กฎหมายไม่สามารถลงโทษได้) ส่วนโทษของทางธรรมคือจะถูกตราหน้าว่าเป็นคนบาปหนักบาปหนาที่สุด ฟ้าไม่อาจจะยกโทษให้เลยแม้แต่น้อย พระพุทธศาสนาได้กล่าวไว้ว่า ผู้ใดทำกรรมอนันตริกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วจะไม่สามารถบวชเข้ามาเป็นภิกษุได้เลยเพราะถือว่าเป็นผู้ต้องปาราชิกสำหรับฆราวาสแล้วและจะไม่สามารถบรรลุมรรคผลนิพพานใดๆเลยตลอดชีวิตในชาติที่ยังมีชีวิตอยู่ และเมื่อตายจากโลกไปจะต้องตกนรกเพียงสถานเดียว ไม่สามารถขึ้นสวรรค์ได้ ต่อให้ทำกรรมดีมากมายเพียงใดก็ไม่อาจหนีพ้นจากนรกไปได้ (พุทธทาสภิกขุ, 2550)

นอกจากนี้ยังมีกรรมของนางจิญจมาณวิกา เป็นสตรีที่เชื่อว่ามีชีวิตอยู่ในพุทธกาล นางได้ร่วมมือกับเดียรถีย์เพื่อจะทำการกรรมเพียงเพราะความเสื่อมลาภสักการะ ด้วยการให้ร้ายพระพุทธรเจ้า ต่อหน้าคนจำนวนมาก

กรรมที่นางทำนั้นเป็นกรรมหนัก การกล่าวร้ายพระอรหันต์ด้วยวิธีการด้านอาภักปิริยว่านางตั้งครุภี ด้วยความที่นางมีความฉลาดในมารยาทของหญิง นับถือศรัทธาลัทธิเตีรยเถย มีเจตนาเพื่อทำลายพระพุทธเจ้าจึงเดินเข้าอถวัดเขตวันอยู่เสมอ ทำที่เหมือนอยู่ในพระเขตวัน แต่แท้จริงแล้วนางอยู่ในวัดเตีรยเถยใกล้เคียง โดยกาลล่วงไป 8-9 เดือน ผูกไม้กลมไว้ที่ท้องห่มผ้าทับข้างบน ให้ทุบหลังมือและเท้าด้วยไม้คางโค แสดงอาการบวมขึ้น มีอินทรีย์บอบช้ำยอมทนกล่าวต่อพระพุทธเจ้าในท่ามกลางหมู่ชน จนทำให้เกิดความเข้าใจผิดของคนทั่วไปและความแคลงใจของหมู่คณะสงฆ์ในขณะนั้น ที่จะส่งผลให้เกิดความแตกแยก และความไม่น่าเชื่อถือของหมู่คณะสงฆ์และคนทั่วไป ถึงการกระทำของพระองค์ ภายหลังนางจึงถูกแผ่นดินสูบ การกระทำกรรมของนางจึงจกมณวิภานันถัจฉาว่าเป็นการกระทำที่เป็นอนันตริยกรรม (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539 145/169-171)

ดังนั้น ความหมายอนันตริยกรรมของพระเจ้าสุปพุททะ จึงเป็นอนันตริยกรรม โดยหาเหตุการณ์กล่าวให้ร้ายในทางที่เสียหายที่ได้กระทำต่อพระพุทธองค์ด้วยจิตอันเป็นอกุศลจากความ เกลียดชัง จากเหตุที่พระเทวทัตมาบวชและต้องถูกธรณีสูบ รวมถึงบุตรสาวที่ต้องเป็นม่าย ด้วยเหตุที่เจ้าชายสิทธัตถะออกบวชจนตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า จึงกระทำการเพื่อให้เกิดความเข้าใจผิดของคณะสงฆ์ ความแตกแยกในความน่าเชื่อถือ รวมถึง เพื่อขัดขวางการดำเนินชีวิตและเผยแผ่พระพุทธศาสนา จนเป็นเหตุให้ถูกธรณีสูบ เป็นกรรมที่ให้ผลในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับกรรม 12 ฏิกุฎฐธมเวทนิยกรรม (กรรมที่ให้ผลปัจจุบัน) ฏิกุฎฐธมเวทนิยกรรม หมายถึง สภาวะที่แน่นอนโดยอรรถว่าเป็นกรรมอันบุคคลพึงเสวยในปัจจุบัน กรรมอันให้ผลในปัจจุบันกรรมทั้งที่เป็นกุศลและอกุศล ซึ่งให้ผลทันตาเห็นกรรมที่บุคคล พึงเสวยในปัจจุบัน หมายถึง กรรมที่ให้ผลในภพชาตินี้กรรมที่ให้ผลในปัจจุบัน และจึงไม่เป็นอนันตริยกรรม แต่ยังคงเป็นครุกรรม ที่ได้ กระทำต่อพระพุทธองค์ด้วยจิตอันเป็นอกุศลเพื่อขัดขวางการดำเนินชีวิตและเผยแผ่พระพุทธศาสนา (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539; 37/890/921) พึงเสวยในปัจจุบัน หมายถึง กรรมที่ให้ผลในภพชาตินี้กรรมที่ให้ผลในปัจจุบัน กรรมที่ให้ผลทันตาเป็นชื่อเรียกกรรมอย่างหนึ่งที่มุ่งถึงการให้ผล (พระธรรมกิตติวงศ์, 2553) ในส่วนของพระเทวทัต ที่ทำอนันตริยกรรม ก็โดยกลั้งหลอกลวงเขาเพราะได้หวังจะทำร้ายพระพุทธเจ้าให้ถึงชีวิต แต่ด้วยบุญญาธิการของพระองค์ ทำให้ผลของการกระทำนั้นได้เพียงแค่ทำให้พระโลหิตห้อ จึงเป็นข้อกำหนดของการทำอนันตริยกรรม และเป็นผลทำให้ถูกธรณีสูบ

เห็นได้ว่ากรรมของพระเจ้าสุปพุททะ เป็นอนันตริยกรรม ที่ได้กระทำต่อพระพุทธองค์ด้วยจิตอันเป็นอกุศลที่ได้กระทำต่อพระพุทธเจ้าเพื่อให้เกิดความเข้าใจผิดและความแตกแยกของคณะสงฆ์

3. วิเคราะห์ความสำคัญอนันตริยกรรมของพระเจ้าสุปพุททะ

วิเคราะห์อนันตริยกรรมของพระเจ้าสุปพุททะ ซึ่งเป็นผู้ที่กษัตริย์โกลิยะวงศ์ เป็นพระราชบิดาของพระเทวทัต ที่ถูกธรณีสูบ เพราะจิตอาฆาตพยาบาทพระพุทธองค์และกลั่นแกล้งพระพุทธองค์ด้วยการเกณฑ์อำมาตย์ข้าราชการไพร่ไปนั่งเสพเมรัยขวางทางที่พระพุทธองค์จะออกบิณฑบาตโปรดเวไนยสัตว์ ซึ่งทางนั้นมีเพียงทางเดียวเท่านั้นที่พระพุทธองค์จะทรงเสด็จดำเนินไปได้ ด้วยจิตอาฆาตพยาบาทและลงมือกระทำการกลั่นแกล้งเพื่อไม่ให้พระพุทธองค์เสด็จดำเนินเพื่อรับบิณฑบาตและโปรดเวไนยนั้น แรงกรรมที่เกิดขึ้นได้ส่งผลธรณีสูบ ตกนรกอเวจี ซึ่งเป็นแรงกรรมที่ได้กระทำกับพระองค์จากจิตพยาบาทและความแค้นเคืองอย่างรุนแรงส่วนตัวที่เกิดขึ้นกับพระราชโอรส มีพระนามว่า เจ้าชายเทวทัต และพระราชธิดา มีพระนามว่า นางยโสธรา หรือ พิมพา ซึ่งเป็นพระมเหสีของเจ้าชายสิทธัตถะ ซึ่งต่อมาเจ้าชายสิทธัตถะได้ออกบวชและได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า เหตุจากจิตพยาบาทไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามข้อกำหนด 5 ประการของการทำอนันตริยกรรม ด้วยเหตุผลดังกล่าว ด้วยแรงกรรมที่พระเจ้าสุปพุททะได้กระทำนั้น ถือเป็นครุกรรม ที่ส่งผลทันทีในชาติปัจจุบัน แต่ไม่ต้องอนันตริกรรมในอนาคตชาติหรือภพหน้า (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539; 2/41-43)

ดังนั้นครุกรรมหรือหนักที่ส่งผลต่อคนที่เห็นในยุคปัจจุบันคือการที่ถูกอกตัญญู ทำให้พ่อ แม่ ที่เป็นพระอรหันต์ ร้องไห้หรือได้รับความเดือดร้อน ผลของผู้ที่ได้กระทำย่อมไม่ได้รับผลในปัจจุบันคือมีปัญหาตลอดเวลา ในการดำรงชีวิต หรือติดคุกติดตาราง ต้องได้รับความทุกข์เวทนา ไม่มีความเจริญค้าขายติดขัด และมีความเศร้า

หมองในชีวิต ดังคำโบราณที่ว่า “ผู้ใดที่ทำให้พ่อแม่ น้ำตาตก ผู้นั้นไม่มีวันเจริญในชาตินี้” จึงสรุปได้ว่า กรรมที่พระเจ้าสุปพุทธจึงมีความสำคัญต่อพฤติกรรมกระทำของคนในยุคปัจจุบันที่จะได้เป็นข้อคิด และตระหนักรู้ ถึงผลของการกระทำที่จะส่งผลของกรรมในชาตินี้

4. วิเคราะห์มูลเหตุของธรณีสูบอันตรียกรรมของพระเจ้าสุปพุทธ

พระเจ้าสุปพุทธเป็นกษัตริย์โกถียะวงศ์ เป็นพระราชบิดาของพระเทวทัต เมื่อทราบข่าวพระเทวทัตถูกธรณีสูบ ลงมหาเวจจันทรกัมมิกในบาปบุญคุณโทษ กลับมีจิตอาฆาตพยาบาทพระพุทธรองค์ เพราะนอกจากจะทำให้พระเทวทัตต้องธรณีสูบ พระพุทธรองค์ยังทำให้เจ้าหญิงโสธราธิดาของพระเจ้าสุปพุทธเป็นหม้าย ด้วยความเป็นกษัตริย์ที่มีอำนาจสั่งการการกระทำทุกอย่าง เพื่อให้พระพุทธรองค์ได้รับความลำบาก จึงใช้วิธีการต่างๆ ที่จะทำให้พระพุทธรองค์ได้รับความลำบาก เพื่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะสงฆ์ด้วยกัน จนถึงการกลั่นแกล้งพระพุทธรองค์ด้วยการเกณฑ์อำมาตย์ข้าราชการไปนั่งเสพเมรัยขางทางที่พระพุทธรองค์จะออกบิณฑบาตโปรดเวไนยสัตว์ ซึ่งทางนั้นมีเพียงทางเดียวเท่านั้นที่พระพุทธรองค์จะทรงเสด็จดำเนินไปได้ เมื่อเสด็จดำเนินผ่านไม่ได้เพราะพระเจ้าสุปพุทธกับบริวารชาวอโยธยานั้น พระพุทธรองค์ทรงอดพระกระยาหาร 1 วัน จากเหตุปัจจัยที่เกิดขึ้นทำให้ได้ถูกธรณีสูบ ตกนรกอเวจี ด้วยเหตุผลดังกล่าว ด้วยแรงกรรมที่พระเจ้าสุปพุทธนั้น ถือเป็นกรรม ต้องอนันตรียกรรม (พระธรรมกิตติวงศ์, 2553) สอดคล้องกับนันทมานพเป็นบุรุษหนึ่งผู้หมายปองพระอุบลวรรณาเถรี มาตั้งแต่พระเถรียังไม่บวชในพระพุทธศาสนา หลังจากนางอุบลวรรณาออกบวชเป็นภิกษุณีในพระพุทธศาสนาจนกระทั่งบรรลุนิพพาน นันทมานพ ผู้มีจิตหลงใหลในพระเถรีก็ได้แอบเข้าไปซุ่มอยู่ในป่าข้างกระท่อมที่พระเถรีอยู่ เมื่อเห็นว่าออกจากกระท่อมไปบิณฑบาตแล้ว ก็เข้าไปซ่อนอยู่ใต้เตียง พอกลับมาใช้กำลังปลุกปล้ำพระอุบลวรรณาเถรี พระเถรีเตือนสติ นันทมานพว่าให้หยุดการกระทำ ไมเช่นนั้นจะเกิดความหายนะแก่ตัว แต่ก็ไม่ได้รับความสนใจ และพอนันทมานพสำเร็จความใคร่แล้ว ก็วิ่งออกไปจากกระท่อม พอเท้าถูกพื้นดิน ธรณีก็สูบลงไปในขุมนรกทันที ถือเป็นกรรมที่ทำให้ร้ายพระอรหันต์ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ หรือการกระทำ อรหันตฆาต (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539; 2/10-14)

จากการศึกษาวิเคราะห์อนันตรียกรรมของพระเจ้าสุปพุทธ ที่ถูกธรณีสูบ นั้นเห็นได้ว่าพระเจ้าสุปพุทธถูกธรณีสูบเพราะจิตอาฆาตพยาบาทพระพุทธรองค์และกระทำการให้เกิดความแตกแยกในหมู่พระสงฆ์โดยกล่าวให้ร้ายพระพุทธรองค์ในทางที่ไม่ดี เพราะความเกลียดชัง รวมถึงกลั่นแกล้งพระพุทธรองค์ด้วยเหตุประการหนึ่งนั้นคือการเกณฑ์อำมาตย์ข้าราชการไปนั่งเสพเมรัยขางทางที่พระพุทธรองค์จะออกบิณฑบาตโปรดเวไนยสัตว์ โดยไม่ให้พระพุทธรองค์เดินทางได้สำเร็จ

บทสรุป

อนันตรียกรรมในพระพุทธศาสนา พบว่า อนันตรียกรรม หมายถึง กรรมหนักที่สุด หรือ กรรมฝ่ายบาปอกุศล มี 5 อย่าง ได้แก่ 1. มาตุฆาต - ฆ่ามารดา 2. ปิตุฆาต - ฆ่าบิดา 3. อรหันตฆาต - ฆ่าพระอรหันต์ 4. โลหิตุปบาท - ทำร้ายพระพุทธรเจ้าจนถึงพระโลหิตห้อ ขึ้นไป 5. สังฆเภท - ยุยงสงฆ์ให้แตกกัน ทำลายสงฆ์

ผู้ที่สร้างกรรมนี้จะได้รับกรรมที่ส่งผลทั้งในชาตินี้และชาติหน้าผู้ที่ทำอนันตรียกรรมจะต้องตกนรกลงไปยังขุมนรกที่ลึกที่สุดคือ มหาขุมนรกอเวจี ซึ่งอยู่ชั้นที่ 8 เป็นขุมนรกขุมใหญ่ที่มีการลงโทษหนักโดยไม่มีผ่อนผันหรือหยุดพักแต่ใดๆเลยแม้แต่วันเดียว สัตว์นรกที่ตกขุมนรกนี้จะได้รับความทุกข์ทรมานอย่างแสนสาหัสและเป็นเวลายาวนานที่ไม่อาจจะนับได้เลยหรือเรียกว่า กัลป์

ผลกรรมของพระเจ้าสุปพุทธถูกธรณีสูบ เพราะทำอนันตรียกรรม เพราะมีจิตอาฆาตพยาบาทพระพุทธรองค์และกระทำการให้เกิดความแตกแยกในหมู่พระสงฆ์ รวมถึงกลั่นแกล้งพระพุทธรองค์ด้วย เหตุประการหนึ่งนั้นคือการเกณฑ์อำมาตย์ข้าราชการไปนั่งเสพเมรัยขางทางที่พระพุทธรองค์ จะออกบิณฑบาตโปรดเวไนยสัตว์ โดยไม่ให้พระพุทธรองค์เดินทางได้สำเร็จ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

